

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21

הנשיא אברהם טל
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית מרכז דרום

ת"מ 120 / 21

העותר : עו"ד רמי גרינברג

נגד

- המשיבים :
1. עו"ד איציק ברורמן
 2. רו"ח חני גולדשטיין
 3. עו"ד שרית גרינבאום
 4. לאוניד סמוליאנוב
 5. חזקי חקאק
 6. אלה היגלר

עתירה לצו מניעה ולצו עשה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: חוק דרכי תעמולה)

ב"כ העותר : עו"ד שי פרטוש

ב"כ המשיב 1 : עו"ד יעקב פלהיימר

ב"כ המשיבים 2-6 : עו"ד יחזקאל ריינהרץ

החלטה

בפני עתירה שהוגשה לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק דרכי תעמולה, למתן צווים האוסרים על המשיב 1, ראש עיריית פתח תקווה לעשות שימוש במשאבי ציבור ובעובדי ציבור בקשר עם תעמולת בחירות בניגוד לסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה ולסעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן: חוק הבחירות לרשויות) ולהורות למשיבים 2-6 למנוע מהמשיב 1 להפר את הדין.

בליבה של העתירה מצויה מערכת הבחירות לרשויות המקומיות ובכללן לראשות העיר פתח תקווה ולמועצתה (להלן: העירייה).

עמוד 1 מתוך 11

א. רקע וטענות הצדדים:

1. העותר הוא חבר מועצת העיר פתח תקווה, ומתמודד לראשות העיר בבחירות הקרובות שיתקיימו בתאריך 30.10.2018.
2. המשיב 1 הוא ראש העיר המכהן, המתמודד לכהונה נוספת למשרה זו, והמשיבים 2-6 הם עובדים בכירים בעירייה.

טענות העותר

3. המשיב 1 עושה שימוש במשאבי ציבור בקשר עם תעמולת בחירות למועמדותו, בניגוד לסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה. המשיב 1 פרסם כתבות יחסי ציבור, במימון העירייה לטובתו, ואף הפיץ עלוני תעמולה מכספי ציבור.
- המשיב 1 דאג לארגן אירועים הממומנים מכספי ציבור בהיקף נרחב לקראת הבחירות, וזאת מבלי לקבל את אישור היועץ המשפטי לעירייה, לצורך האדרת שמו בתעמולת הבחירות מטעמו, ובחלק מאירועים אלה אף נשא דברים.
- על חלק מההזמנות לאירועים מצויין שמו של המשיב 1 ועל חלקן הודפס שהאירוע יהיה בנוכחות הנהלת העיר. העירייה מחלקת לתושבים מפות של העיר שעליהן מודפס "דבר ראש העיר" הנחתם בשמו של המשיב 1, שמגיע לבתי ספר ומבצע שיחות עם תלמידים.
4. המשיב 1 נעזר בעובדי העירייה לצורך תעמולת בחירות, עת הורה להם לשלוח מיילים לתושבי העיר בהם הוא מברך אותם באופן אישי, והוא מחלק הטבות שכר לעובדים בתמורה לתמיכתם הפוליטית.
5. המשיב 1 משתמש במבני המועצה, עליהם הוא תולה שלטי תעמולה מטעמו, מקרין סרטון תעמולה פוליטי על גבי מסכים בחדר ההמתנה בבניין העירייה ודף הפייסבוק האישי פוליטי של המשיב 1 מופעל במימון משאבי ציבור, ואף בעבר היה דף פייסבוק עירוני.
6. ברחבי העיר פורסמו מודעות שאינם אלא סקרים שונים הנוגעים לעיר וזאת בניגוד להנחית היועמ"ש מס' 1.1901.
7. המשיב 1 מבצע חוגי בית פוליטיים, ומפרסם מודעות בחירות תוך שימוש באותיות הסיעה, בניגוד להוראת סעיף 7 לחוק הבחירות.
- העתירה שבפניי הוגשה כשהאיסור על שימוש באותיות חלף (ביום ה-42 שלפני יום הבחירות), והעותר לא הפנה אותי לכל איסור על השתתפות בחוגי בית. משכך הטענות הנוגעות לסוגיות אלו נדחות מחוסר עילה.

עמוד 2 מתוך 11

8. העותר ביקש שאחייב את המשיב בחיוב אישי בשלל עניינים "פליליים ומנהליים" שאינם נוגעים לחוקי דרכי תעמולה. כידוע, סמכותו של יו"ר ועדת הבחירות הינה ליתן צווים לפי סעיפים 17ב עד 17ד לחוק דרכי תעמולה, ומשלא נמצא מקור סמכות לדון בסוגיות אלה, אני דוחה אף אותן על הסף מחוסר עילה.

טענות המשיב 1

9. לא נעשתה פניה מוקדמת כנדרש. מכתב הפניה מיום 2.8.2018 נשלח למבקר המדינה ולוועדת הבחירות, תוך שהעותר נמנע במכוון מלשלוח אותו למשיב 1. כל התלונות של העותר שנשלחו במיילים וצורפו לעתירה, נשלחו אך ורק למשיבים 6-2 ולא למשיב 1.
10. המשיב 1 לא עשה כל שימוש במשאבי ציבור לשם פרסום יחצ"ני או לעלוני בחירות מטעמו.
11. ההזמנות לאירועים נעשו בטרם תקופת הבחירות לרשויות (בתקופה שקודמת לתקופת 6 החודשים שלפני יום הבחירות), על חלקן כלל לא מופיע שמו של המשיב 1, וכל הפעילויות והאירועים הן פעילויות שגרתיות שמקיימת העירייה. המשיב 1 נוטל חלק באירועים באופן שגרתני, מבלי שיהיה בכך להפר את הדין, ונושא בהם, לכל היותר, דברי ברכה בלבד.
12. מתוקף היותו של משיב 1 ראש מינהל החינוך, הוא מגיע פעמים רבות לבתי הספר כדבר שבשגרה כבר למעלה מחמש שנים, והוא כלל לא מדבר עם התלמידים בעניינים פוליטיים.
13. הכנסים הפוליטיים ממומנים כולם מכספי הסיעה ולא ממומנים מכספי ציבור.
14. מפת העיר היא ערכה שמחלקת העירייה לתושבים החדשים, אשר ממילא אין להם זכות הצבעה למערכת הבחירות בעיר, ומדובר בשירות שוטף ושגרתני. גם דברי הברכה של ראש העיר מודפסים על המפות כדבר שבשגרה וכך היה במשך שנים עם ראשי עיר קודמים.
15. לעובדי ציבור המסייעים למשיב 1 תומכים בו ופועלים עבורו מרצונם ושלא בשעות עבודתם, והמשיב 1 אינו מתערב בשכרם.
16. השילוט בשוק נתלה ביוזמת מוכרים בדוכנים התומכים בו.
17. דף הפייסבוק הוא עמודו האישי ולא עמוד העירייה, וממומן כולו ממשאבי הסיעה או המועמד.
18. מתחילת הקדנציה שלו נוהג משיב 1 לערוך מפגשים עם תושבים שבמהלכם הם מעלים בקשות וצרכים והמשיב 1 היה מגיע אליהם עם אנשי המקצוע כדי לתת מענה לתושבים.
- המשיב 1 לא ערך מפגשים מעין אלה מתחילת מערכת הבחירות, וכי הוא עורך כנסי בחירות בבתים פרטיים בהתאם להוראות החוק.

טענות המשיבים 2-6

19. יש לדחות את העתירה על הסף לנוכח היעדר יריבות שכן הם אינם מבצעים כל פעולה המפרה את חוק דרכי תעמולה.
20. אין מניעה שראש העיר המכהן יהיה נוכח באירועים עירוניים וכי האירועים העירוניים מובאים לאישורה של היועצת המשפטית, הבוחנת אותם פרטנית, ואף מנחה את נבחרי הציבור לא לשאת דברים באירועים מלבד דברי ברכה קצרים. האירועים המפורטים בעתירה נוגעים לאירועים שגרתיים של העירייה ולא התקיימו אירועים חריגים בתקופה זו.
21. היועצת המשפטית הנחתה שלא לחלק את המפות בתקופת הבחירות.
22. הדפסת שמו של המשיב 1 על ההזמנות לא חל בתקופה של חצי שנה לפני הבחירות, והדבר אינו עומד בניגוד לחוק דרכי תעמולה.
23. לא ניתן לראות מכתב העתירה כי השתתפות עובדי העירייה נעשתה בשעות ובמסגרת עבודתם של העובדים, וכן נשלח מהלשכה המשפטית לכל עובדי העירייה חידוד הנחיות לתקופת הבחירות.
24. אין להם ידיעה על כך שהמשיב 1 מחלק הטבות שכר לעובדים.
25. השילוט התלוי על מבני העירייה הוסר בהנחיית הלשכה המשפטית וכן ניתנה הנחייה שלא לפעול כן בעתיד.
26. דף הפייסבוק של המשיב 1 לא ממומן על ידי העירייה וכך גם עריכת הסקרים.

ב. התשתית הנורמטיבית:

27. סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה קובע כדלהלן:

"לא ייעשה שימוש, בקשר עם תעמולת בחירות, בכספים או בנכסים מוחשיים או בלתי מוחשיים של גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1), (2), (3), (4) ו-(9) של סעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב], או של תאגיד שהממשלה או רשות מקומית משתתפת בהנהלתו או בהונו, ולא ייעשה שימוש כאמור במקרקעין או במטלטלין המוחזקים למעשה על ידי גוף או תאגיד כזה..."

חוק דרכי תעמולה חל, בהתאם לאמור בסעיף 1 שבו – על הבחירות לכנסת ועל הבחירות לעיריות ולמועצות המקומיות.

28. הסעיף האמור אוסר על שימוש במשאבים של כל גוף ציבורי, ובכלל זה רשויות מקומיות, לצורך תעמולת בחירות, ביסוד איסור זה עומדות מספר תכליות:

עמוד 4 מתוך 11

"האיסור לעשות שימוש בנכסי הציבור לצורך תעמולת בחירות הוא בעל משמעות מהותית ורבת חשיבות להגנה על כללי היסוד של חופש בחירות ושיוון הליך הבחירות, שלהם ממד חוקתי במשטר דמוקרטי. הוא מבטא את רעיון היסוד כי התמודדות בבחירות חופשיות צריכה לחתור, ככל האפשר, בין היתר, לשיוון האמצעים ויכולת הנגישות לבחור, שיובטחו לכל המתמודדים. מתן אפשרות למתמודד בבחירות לעשות שימוש בנכסי ציבור, אליהם יש לו נגישות מיוחדת מכוח התפקיד אותו הוא ממלא בפועל, פוגע פגיעה ממשית בערך השיוון בבחירות, בהפלותו לטובה את המתחרה, המכהן במשרה ציבורית עובר לבחירות. פן נוסף של האיסור נובע מהצורך למנוע שימוש בנכסי ציבור למטרת קידום עניינו האישי של מתמודד, שלא לשמו נועדו נכסים אלה שבידי הרשות מלכתחילה" (תר"מ 2/19 פיינשטיין נ' מלול, פסקה 7, מפי השופטת א' פרוקציה (להלן – פרשת פיינשטיין)).

29. יושבי ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ראו באיסור על שימוש במשאבי ציבור לצרכי ציבור כאחת מאבני הראשה של חוק דרכי תעמולה (ראו: תב"כ 2/21 רמי כהן נ' מירי רגב ואח', השופט ח' מלצר (18.04.2018) (להלן – פרשת רמי כהן)).

30. עוד נפסק, כי יש להקפיד ביתר שאת על הוראת סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה בכל הנוגע לנבחר ציבור מכהנים, זאת כדי לצמצם את היתרון וחוסר השוויון האינהרנטי בגיוס תמיכה למועמד מכהן (ראו: תר"מ 32/03 סיעת "לב" נ' סויסה (13.8.2003)), השופטת ד' דורנר; פרשת פיינשטיין פרשת רמי כהן; תר"מ 14/20 חברי סיעת למען התושבים המועצת העיר רעננה נ' חופרי (16.6.2013), השופט ס' ג'ובראן).

31. כידוע, השאלה אם פעולה פלונית היא תעמולה, ולכן אין לבצעה בקשר עם משאבי ציבור, תיבחן לפי מבחן תכליתה הדומיננטית של הפעולה בעיני הבוחר הסביר (דנג"ץ 1525/15 חה"כ אחמד טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.08.2017); בג"ץ 869/92 זילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692, 704 (1992), פרשת רמי כהן), ולצורך כך נעשה שימוש במבחני משנה שנקבעו ובין היתר בבחינת מועד ביצוע הפעולה, יוזם הפעולה, האם עסקינן בפעולה שגרתית של הרשות, או בפעולה ייחודית וחד פעמית; היקף ההשפעה הצפוי של הפעולה על הבוחרים וחשיבות התכלית האחרת העומדת בבסיס הפעולה והמחייבת את קיומה במתכונת זו. לבסוף נאמר כי יש לנקוט במבחן השכל הישר וההיגיון (ער"מ 3/21 עיריית חולון נ' עו"ד ניסן זכריה (12.7.18)), השופט נ' הנדל, והאסמכתאות דשם).

32. במקביל, סעיף 75 לחוק הבחירות לרשויות קובע כי:

"עובד המדינה, כולל עובד שירות התעסוקה, רשות הפיתוח וכן עובד של רשות מקומית, של הסוכנות היהודית, של הקרן הקימת לישראל או של תאגיד השידור הישראלי, אשר יש להם סמכות מינהלית, לרבות סמכות לפי תקנות ההגנה (שעת חרום), 1945, או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל, לא יקחו חלק בתעמולת הבחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות."

33. תכליתה של הוראה זו דומה לתכליתה של הוראת סעיף 2א לחוק הבחירות. שימוש בעובדי ציבור למען קמפיין פוליטי של נבחר ציבור מכהן פוגע בעיקרון השוויון בבחירות, בעקרונות של מנהל תקין וחסר פניות, בטוהר השירות הציבורי, ובאמון הציבור (ראו: תר"מ 93/18 צור נ' ניצן (28.10.2008), השופט א' ריבלין; תר"מ 44/20 מרציאנו נ' ניצן (5.08.2013) השופט ס' גיבוראן). האיסור מגן מפני החשש שמא עובד הציבור פועל כפי שפועל שלא מרצונו החופשי, לאור יחסי השררה החלים, במישרין או בעקיפין, בינו לבין נבחר הציבור (תר"מ 31/20 גרוס נ' בן חמו (17.7.2013) השופט ס' גיבוראן).
34. יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, כב' המשנה לנשיאה ח' מלצר, קבע אך לאחרונה כי:

"הנה כי כן, העקרונות העולים מן החוק וההלכה הפסוקה מצביעים על השאיפה ליצור הפרדה בין מערכת הבחירות המקומית, לבין עובדי הציבור הנזכרים בסעיף, לנוכח הפגיעה שעלולה להיגרם כתוצאה מהשתתפות שלהם בתעמולת בחירות – על מרקם היחסים שבין הציבור והרשות המקומית, ומראית העין השלילית שהדבר עלול לעורר ביחס לדימוי הא-פוליטי שהמינהל מחויב בו." (תר"מ 69/21 יהורם לוי נ' עיריית כפר סבא ואח' (23.09.2018) (להלן – פרשת יהורם לוי))

חובת הפניה המוקדמת

35. סעיף 2(ב)(6) להוראות סדרי הדין קובע כי:
- נעשתה פנייה מוקדמת בכתב למשיב – יצורפו העתקים של ההתכתבות לעניין זה; לא נעשתה פנייה מוקדמת – יפורטו הנימוקים להגשת העתירה בלא פנייה מוקדמת;*
36. דומה שאין חולק על חשיבות מיצוי ההליכים בענייני בחירות. יחד עם זאת, במקרה דנן, עוד בטרם הובא הנושא לפתחי, ניתנה הזדמנות ראויה לצדדים לבוא בדברים ביניהם, ממועד הגשת העתירה במקור לבית המשפט לעניינים מנהליים בשלהי חודש אוגוסט עד הגשת העתירה שבפני.
37. משכך, ניתנה למשיבים הזדמנות ראויה לבחון את דרכיהם, ואף לבוא בדברים עם העותר על מנת לייתר הכרעה שיפוטית בעתירה. במצב דברים זה, אין עוד תוחלת לטיעונים שונים בדבר היעדר מיצוי הליכים, ואני דוחה טענות אלה.

ג. דיון והכרעה

- (1) **קיום אירועים מצד העירייה – ביקוריו של המשיב 1 באירועים ונשיאת דברים באירועים אלה:**
38. ראש זה של העתירה ניתן לחלק לשניים: קיום אירועים על ידי העירייה ולקיחת חלק של המשיב 1 בהם.

39. בעניין קיומם של אירועים, העותר לא הניח תשתית עובדתית מספקת, כדי להרים את הנטל המוטל עליו להוכיח שהעירייה מקיימת אירועים בהיקף חריג, שגולש כדי תעמולת בחירות. העירייה איננה צריכה לשבות מפעילותה לרגל הבחירות, אלא אך נמנע ממנה לשחק במשחק הפוליטי.
- אני מקבל את טענת המשיבים כי הלשכה המשפטית של העירייה בוחנת כל אירוע, ונותנת הנחיות משפטיות בנוגע אליו, לפי חוק דרכי תעמולה ודיני הבחירות בכלל, וכי המשיבים מודעים לתקופה רגישה זו בעת עריכת אירועים.
40. ביחס לביקוריו של המשיב 1 באירועים אלה המצב המשפטי שונה שכן השתתפות מועמד מכהן באירועים מטעם הרשות, עלולה לצבוע את האירוע כולו בגוון פוליטי, כאילו האירוע אינו אלא חלק מהקמפיין הפוליטי של המשיב 1.
41. אמנם אין איסור קטגורי על השתתפות המשיב 1 באירועים הממומנים מכספי ציבור, וכן מותר לנבחר ציבור לשאת בהם דברי ברכה קצרים, אך השאלה האם ביקור באירוע מסויים או נשיאת דברים בו תיחשב כתעמולה פוליטית תיבחן בהתאם לנסיבותיו הקונקרטיים של האירוע.
42. העותר לא הצביע על אף אירוע קונקרטי לגביו מבוקש כי יינתן צו, וכידוע יושב ראש ועדת הבחירות לא מכריע במחלוקות תיאורטיות, אלא בסכסוכים קונקרטיים, שסעד מתבקש בצידם (ראו והשוו: ער"מ 3/21 עיריית חולון נ' זכריה (12.07.2018), כב' השופט נ' הנדל).
43. יחד עם זאת, ולנוכח המפורט בכתב התשובה של המשיב 1 הריני נותן להצהרת המשיב 1, תוקף של צו לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק דרכי תעמולה, האוסר עליו לשאת דברים באירועים שמארגנת העירייה, מלבד דברי ברכה קצרים. "דברי ברכה" אלו יעברו לאישורה של היועצת המשפטית, מבעוד מועד, ולא יחרגו ממספר קטן של משפטים קצרים. אישורה של היועצת המשפטית יתועד בכתב.
- (2) ביקוריו של המשיב 1 בבתי הספר:**
44. העובדה כי המשיב 1 משמש כראש מנהל חינוך בעירייה, איננה מצדיקה קיום סיורים בבתי ספר במועד כה סמוך למועד הבחירות, ובמיוחד שיחות עם תלמידים, בכל נושא שהוא.
- בתקופה רגישה זו עליו לצמצם ככל הניתן כל דבר העשוי לעורר חשד לשימוש פסול ביתרונו כראש עירייה מכהן לשם קידום מועמדותו בבחירות, ובפרט חשיפה לאוכלוסייה ייחודית, שלמעשה עלולה להיות "שבוייה" בידיו, שכן סיור ראש עיר בבית ספר מתאפיין בתכונה מיוחדת במוסד, שעלולה להפוך את הסיור כולו, אף אם זו לא נעשתה בכוונת המכוון, לאירוע תעמולתי.
45. על כן, אני נותן צו לפי סעיפים 17ב ו-17ד לחוק דרכי תעמולה האוסר על המשיב 1 לערוך ביקורים בבתי ספר עד מועד הבחירות, קל וחומר לקיים שיחות עם תלמידים במסגרת הלימודים הסגורה. לאחר תקופת הבחירות, יהיה רשאי ראש העיר הנכנס, לחדש את הסיורים, ככל שימצא לנכון, עד תקופת הבחירות הבאה.

(3) פעילות פוליטית של עובדי העירייה למען המשיב 1:

46. העותר לא צירף כמשיב לכתב העתירה אף עובד ציבור שנטען לגביו כי הוא עובר על הוראות סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות וכי הוא נוטל חלק פעיל בתעמולת בחירות עבור המשיב 1.
47. סעיף 5(א)(2) להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015 (להלן – הוראות סדרי הדין) קובע במפורש כי משיב נדרש לעתירה הוא כל "מבצע העבירה" לכאורה. כלומר, כאשר נטען שפלוגי ביצע עבירה אשר מתבקש למנוע אותה – קובעות הוראות סדרי הדין במפורש כי יש לצרפו כמשיב לעתירה, על מנת ליתן לו הזדמנות נאותה להתגונן בפניה. העותר לא צירף את העובדים המפרים, לטענתו, את הוראות החוק, כמשיבים לעתירה.
- המשיבים 6-2 הם עובדי הציבור היחידים שצורפו כמשיבים ואולם העותר לא טען לגביהם אף טענה קונקרטית שהפרו את הוראות חוק דרכי תעמולה, ואף על פי הצהרתם הם לא עברו על הוראות החוק כאמור.
48. עם זאת, המשיב 1 טען כי יש עובדי ציבור אשר תומכים בו ופועלים למענו שלא במסגרת העבודה. האיסור על עובדי ציבור לקחת חלק בתעמולה משתרע על כל פעילותם של עובדי הציבור, בשעות עבודתם וגם לאחר מכן.
- עבירה על סעיף 2 לחוק דרכי תעמולה ועל סעיף 75 לחוק הבחירות לרשויות עלולות להיות עבירות פליליות ומשמעותיות, והן בחזקת התנהגות שאינה הולמת עובד ציבור (עיינו: עש"מ 5/86 ספירו נ' נציב שירות המדינה, פ"ד מ(4) 227, 247 (1986); ער"מ 5/21 הגר פרי יגור נ' מועצה מקומית פרדס חנה-כרכור (25.09.2018) השופט ח' מלצר (להלן – פרשת פרי יגור); פרשת יהורם הלוי). אין נפקא מינא באם עובד הציבור פעל בזמנו הפרטי או במסגרת שעות עבודתו בעירייה.
49. על חשיבות הניטראליות ואי התלות של עובדי השירות הציבורי (ובכלל זה הרשויות המקומיות) עמדו יושבי ראש ועדות הבחירות לדורותיהם (ראו פרשת יהורם לוי, והאסמכתאות שהובאו לעיל).
50. על עובדי העירייה להיזהר, קלה כחמורה, בכל סממן המביא לכך שיראה כאילו הם שותפים למסע הבחירות של מועמד זה או אחר (ויתרה על כך – של ראש העיר המכהן).
- משכך, אני מורה כי החלטותיו של המשנה לנשיאה, כב' השופט מלצר בפרשות יהורם הלוי ופרי יגור והחלטה זו תובאנה בפני היועצת המשפטית לעירייה – המשיבה 3, והיא תפיץ הנחיות מפורטות לעובדים בנושא זה.
51. נאסר על עובדי ציבור לקחת חלק בסיורי בחירות, ונאסר על המשיב 1 לשתף או לחייב עובדי ציבור להשתתף בסיורים אלה, במישרין או בעקיפין.
- אני נותן תוקף של צו להצהרתו של המשיב 1, לפיה עובדי ציבור לא יתלוו לאירועים וכנסים שמאורגנים על ידיו או על ידיו מטה הבחירות שלו.

(4) שימוש בנכסי העירייה:

52. ראש זה של העתירה עוסק בשישה עניינים, בהם אכריע כסדרם:

(א) הדפסת שמו של המשיב 1 בפרסומים מטעם המשיבה בתקופה הסמוכה לבחירות קובע הדין כי:

"אשר לאיגרות האישיות – ככלל, אין לקבוע קטגוריות כי יש לאסור הפצת אגרת מידע לציבור ... אני סבור, כי אין פסול בעיתוי הנוכחי של הפצת איגרת תרבות לתושב. עם זאת, שוב, לא עולה כל טעם לציון שמו של המשיב על גבי האיגרות האישיות. מבין אני את החשיבות בדיווח אירועי התרבות של העירייה, אולם בין דיווח זה מטעם העירייה לבין דיווח אישי של המשיב – אין ולא כלום." (פרשת חופרי)

בתקופה הסמוכה לתקופת בחירות, אין כל מקום לכרוך את שמו או תמונתו של ראש העיר בפרסומים מטעם העירייה (ראו והשוו: פרשת רמי כהן), ולכן בתקופה זו מדובר בשימוש אסור במשאבי ציבור בקשר עם תעמולת בחירות, בניגוד להוראות 2א לחוק דרכי תעמולה.

אומנם הוראותיו של סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה חלות גם בתקופה שאינה תקופת בחירות, אולם מוקדן משתנה ככל שאנו מתקרבים לבחירות גופן. במקרה דנן, נוכח עיתוי הפצת ההזמנות והאירועים, בהתאם למבחן הדומיננטיות, הן אינן נופלות בגדר תעמולת בחירות.

(ב) משלוח מפת העיר כאשר מודפס בצידה דברי ברכה מטעם המשיב 1.

בהתאם למפורט בכתבי הטענות משלוח המפות נעשה גם בתקופה הסמוכה למועד הבחירות, ואני נותן תוקף של צו להצהרת המשיבים 6-2, האוסר על העירייה לשלוח את המפות שמודפסים עליהן דברי ברכה מטעם המשיב 1 ואוסר לפרסם כל דבר פרסום אשר מופיע עליו שמו או תמונתו של המשיב 1, וזאת עד למועד הבחירות.

(ג) פרסום כתבות יח"צ בעיתונות וחלוקת פליירים –

העותר לא העמיד תשתית ראייתית מספקת, ונוכח הכחשות המשיבים, אני דוחה ראש זה של העתירה.

(ד) תליית שלטים על מבני ציבור היא תעמולת בחירות אסורה בהתאם להוראות סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה, ואין נפקא מינה בעניין זה לזהות תולה השלטים, בין אם זה היה בעל הדוכן בשוק או המשיב 1.

על כן אני נותן צו לפי סעיפים 17ב ו-17ד האוסר על המשיב 1 להשתמש במבני ציבור לשם קיום תעמולה פוליטית מטעמו.

(ה) הקרנת סרטון תעמולה של המשיב 1 בבניין העירייה במקום המתנת תושבים.

לא הובהר מהו סרטון התעמולה שמוקרן בבניין העירייה, בזמן המתנת התושבים, ומדוע יש בו משום תעמולה. יחד עם זאת, נוכח העובדה שלא מצאתי שמי מהמשיבים טען בנושא, אני מורה כי הסרטון יובא בפניי היועצת המשפטית לעירייה, אשר תבחן אותו, וככל שיש בו תעמולה, לרבות השתתפות של המשיב 1 בו, תפסיק את השימוש בו עד לאחר הבחירות.

(ו) העלאת שכר לעובדי העירייה שיפעלו למען בחירתו של המשיב 1 –

העותר לא עמד בנטל להוכחת טענתו בראש זה של העתירה, ומשכך אני דוחה אותה.

(5) דף הפייסבוק של המשיב 1:

53. במסגרת החלטתי בתר"ם 80/21 עדי שטרנברג ואחי נ' מיכאל וידל ואחי (9.9.2018) קבעתי את הדברים הבאים היפים גם לענייננו:

"אין פסול כי נבחר ציבור מכהן יפרסם – מכספו שלו – במסגרת תעמולת הבחירות את הישגי הרשות אשר הוא עומד בראשה. ההלכה שנקבעה בעניין חופרי אוסרת כריכת שמו של ראש עיר מכהן בפרסומים של העירייה (להבדיל מפרסומים של המתמודד). פרסומים אלו, מטבע הדברים, נעשים מכספי ציבור ועומדים בניגוד לסעיף 2א לחוק דרכי תעמולה. אדרבה, נפסק לא אחת כי תצמח לבוחר תועלת מכך שנבחר ציבור יציג את הישגיו על מנת שהבוחר יוכל לקבל את החלטתו באופן מושכל (ר' תר"מ 19/20 דויד נ' בוסקילה (3.7.2013), השופט ס' גובראן)"

54. העותר לא הבחין בין תעמולה המתפרסמת מתוך דף פייסבוק של המועצה – שנעשית כולה מכספי ציבור, לבין הפרסומים שעשה המשיב 1 בדף הפייסבוק האישי שלו, שנעשו כולם, על פי הצהרתו, במימונו.

55. העותר לא הוכיח כי הפרסומים נושא העתירה בדף הפייסבוק נעשו תוך שימוש במשאבי ציבור או אף בזיקה אליו, ולכן לא הופרו הוראות סעיף 2א לחוק דרכי תעמולה בדף הפייסבוק הפרטי של המשיב 1. אשר על כן, אני דוחה את העתירה בראש זה.

(6) סקרים שעורכת העירייה:

56. העותר לא הצליח להרים את הנטל המוטל עליו שכן התשתית העובדתית שהונחה בעתירה במסגרת ראש זה, רחוקה מלהוכיח את הנטען על ידי העותר.

אני מקבל את הצהרות המשיבים בעניין זה ודוחה ראש זה של העתירה.

(7) חוגי בית וכנסים פוליטיים שעורך המשיב 1:

57. אין פסול כי המשיב 1 יערוך חוגי בית וכנסים פוליטיים מכספו, כפי שהצהיר במסגרת כתב התשובה שהגיש. יחד עם זאת אני נותן תוקף של החלטה להצהרת המשיב 1 בנוגע לשיתוף עובדי ציבור במסגרת השתתפותו בחוגי בית. אין בהחלטה בראש זה כדי לגרוע מהחלטתי האוסרת על המשיב 1 לעשות שימוש בעובדי ציבור לצרכיו הפוליטיים, גם אם הם תומכים בו.

(8) צו עשה למשיבים 6-2 לאכיפת התנהגותו של המשיב 1:

58. נוכח הסעדים וההפרות הנטענות מצד המשיב 1 כפי שפורטו בעתירה, לא ברורה בקשת העותר לסעד שיורה בצו עשה על המשיבים 6-2 "לאכוף" את חוקי דרכי התעמולה על המשיב 1. מדובר בטענה שנטענה בעלמא, ללא פירוט וללא כל הפניה למקור נורמטיבי כלשהו לסעד המבוקש. לאור האמור אני דוחה העתירה בראש זה.

ד. סוף דבר:

59. לאור כל האמור, העתירה מתקבלת בחלקה, וכל צד ישא בהוצאותיו.

ניתנה היום ו' חשון תשע"ט (15 באוקטובר 2018)

אברהם טל

**נשיא בית משפט מחוזי
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית מרכז-דרום**